

ПОЗАСУДОВІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВА НА ДОМЕННЕ ІМ'Я

Ян Коваленко,

*аспірант кафедри інтелектуальної власності
юридичного факультету Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
ORCID ID: 0000-0002-6106-1902*

Проводиться аналіз регулювання захисту права на доменне ім'я приписами «Принципів розгляду спорів про однакові доменні імена» та «Принципів єдиних правил розгляду спорів про доменні імена» (UDRP), прийнятих ICANN. Досліджується співвідношення позасудового захисту права на доменне ім'я за допомогою згаданих вище актів та судового захисту доменного імені. Зроблено спробу виокремити переваги та недоліки позасудової процедури вирішення спорів про доменні імена та наведено можливі шляхи вдосконалення такої системи.

Ключові слова: доменне ім'я, UDRP, ICANN, реєстрант, постачальник, позивач, відповідач

Постановка проблеми. На сьогодні кожний учасник бізнес-індустрії так чи інакше презентує своє підприємство, свій товар або надавані послуги у все-світній мережі Інтернет. Для того щоб ефективно виконувати свою «презентацію» без участі посередників, більшість підприємств створюють свої веб-сайти, попередньо реєструючи у реєстратора [1] бажане доменне ім'я. Проте, представникам бізнесу не завжди це вдається, особливо якщо назва (торговельна марка, бренд) цього підприємства є широко відомою або якщо таке підприємство стало жертвою недобросовісної конкуренції. Це породжує суперечки, розв'язати які сторони зацікавлені якомога швидше та дешевше.

Наразі у світі пропонується правовий інструментарій, що має сприяти вирішенню вказаних проблем. Значною мірою цьому сприяє діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності та низка документів,

серед яких провідне місце посідають «Принципи розгляду спорів про однакові доменні імена» та «Принципи єдиних правил розгляду спорів про доменні імена» (UDRP), прийняті ICANN. Однак їх аналіз, як і аналіз правозастосовної практики, дають змогу говорити не лише про ефективність, а й про певні недоліки запропонованої ICANN процедури вирішення спорів про доменні імена, що тягнуть за собою неоднозначну практику вирішення спорів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми, пов'язані з доменними іменами, розглядали вчені О. М. Андрусенко, Н. М. Булат, О. М. Волощенко, В. І. Грицай, К. О. Зеров, О. М. Коршакова, С. С. Патрушев, К. Г. Татарникова та інші. Зазначені проблеми обговорюються й у процесі роботи юридичних форумів останніх років, присвячених відповідній тематиці.

Постановка завдання. За результатами дослідження чинних приписів «Принципів розгляду спорів про однакові доменні імена» та «Принципів єдиних правил розгляду спорів про доменні імена» (UDRP), прийнятих ICANN, виокремити основні недоліки цієї процедури та запропонувати теоретично можливі шляхи її вдосконалення є завданням цієї статті.

Виклад основного матеріалу. Щодня в мережі Інтернет проводяться мільйони різноманітних операцій з продажу продукції, розміщення та надання рекламних послуг тощо. Усі ці операції поєднує головним чином результат — отримання коштів. Основною метою діяльності підприємства в Інтернеті або метою створення та використання свого веб-сайта є пошук потенційного покупця своєї продукції, надання інформації про товар, а також демонстрація їх переваг перед конкурентами. Основною ж метою реєстрації окремо визначеного доменного імені є створення сприятливих (зручних) передумов для покупця, який забажав ознайомитися з компанією або її асортиментом. Адже якщо доменне ім'я асоціативно схоже з назвою окремого підприємства, то покупцеві буде набагато легше знайти веб-сайт такої фірми саме за ним, аніж через пошукову систему.

Із переходом бізнесу в Інтернет як в Україні, так і в усьому світі все частіше виникають спори стосовно веб-сайтів та доменних імен. Основною причиною таких спорів в Україні, перш за все, є обставини, за яких окремі особи у своїх корисливих цілях реєструють доменні імена з використанням у них назв великих торговельних марок («брендів»), що в подальшому заважає реальному власнику торговельної марки отримати таке доменне ім'я і на його основі створити веб-сайт. Окрім того, такі дії окремих осіб не рідко завдають шкоди бізнес-репутації та імені власника «бренда».

Таке явище в усьому світі отримало назву кіберсквотинг — реєстрація доменних імен, що містять торговельну

марку, яка належить іншій особі, з метою їх подальшого перепродажу або несумлінного використання. При цьому розрізняють домейнінговий кіберсквотинг — реєстрація домену (доменного імені), що містить вживану популярну фразу, проте не містить торговельних марок, використовується також для майбутнього перепродажу [2]. Окрім того, розрізняють ще поняття «тайпсквотинг» — реєстрація доменних імен, які є дуже схожими за написанням з доменними іменами відомих веб-сайтів, із розрахунком, що особа при написанні адреси помилиться [3].

Задля більш глибокого розгляду проблематики, яка далі буде висвітлена в цій статті, пропонуємо короткий аналіз чинного законодавства України, яким визначено поняття основних термінів, що будуть використовуватись у цій статті, а саме: доменне ім'я, домен, веб-сайт, веб-сервер, веб-адреси тощо.

Статтею 1 Закону України «Про авторські та суміжні права» закріплено, що «веб-сайт — це сукупність даних, електронної (цифрової) інформації, інших об'єктів авторського права і (або) суміжних прав тощо, пов'язаних між собою і структурованих у межах адреси веб-сайту і (або) облікового запису власника цього веб-сайту, доступ до яких здійснюється через адресу мережі Інтернет, що може складатися з доменного імені, записів про каталоги або виклики і (або) числової адреси за Інтернет-протоколом» [4]. Визначення веб-сервера є в п. 2 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку підключення до глобальних мереж передачі даних», згідно з якою «веб-сервер — це сервер, призначений для відображення інформації в мережі Інтернет, а сервер — сукупність апаратних і програмних засобів, призначених для обслуговування інформаційних запитів комп'ютерів абонентів у мережах передачі даних» [5].

Відтак, із наведених вище понять можна зробити висновок, що кожний веб-сайт має свою адресу в мережі Інтер-

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

нет. Визначення адреси мережі Інтернет міститься у статті 1 Закону України «Про телекомунікації», відповідно до якого «адреса мережі Інтернет — визначений чинними в Інтернеті міжнародними стандартами цифровий та/або символний ідентифікатор доменних імен в ієрархічній системі доменних назв» [6]. Поняття домену також міститься у статті 1 Закону України «Про телекомунікації», відповідно до якої це «частина ієрархічного адресного простору мережі Інтернет, яка має унікальну назву, що її ідентифікує, обслуговується групою серверів доменних імен та централізовано адмініструється» [6]. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку підключення до глобальних мереж передачі даних» домен — це «частина адресного простору в мережі Інтернет, призначена для ідентифікації комп'ютера або групи комп'ютерів» [5].

Зважаючи на викладене вище, можемо стверджувати, що домен (доменне ім'я) є унікальним набором символів, який є окремо закріпленим за кожним веб-сайтом і використовується для ідентифікації веб-сайта або доступу до нього у мережі Інтернет.

Поняття «реєстратор» і «реєстрант» містяться у «Тимчасових Правилах реєстрації та користування доменними іменами в домені .УКР», схвалених рішенням Координаційної Ради ОП «Український мережевий інформаційний центр» (Протокол № 16 від 17 жовтня 2013 року, зі змінами згідно з Протоколом № 17 від 31 січня 2014 року). Відповідно до вказаних тимчасових правил «реєстрант — це юридична або фізична особа, на ім'я та в інтересах якої реєструється доменне ім'я та делегується відповідний домен згідно цих Правил та умов договору з Реєстратором. Реєстрант доменного імені є його розпорядником» [7]. Реєстратор, згідно з цими ж правилами, — це «юридична особа або суб'єкт підприємницької діяльності, резидент України, що акредитовані Адміністратором домену .УКР, мають діючий договір

з Оператором реєстру домену .УКР щодо підключення до системи реєстрації та надають послуги Заявникам та Реєстрантам з реєстрації та обслуговування доменних імен» [7].

Важливу роль у регулюванні відносин з використання доменних імен та веб-сайтів відіграє Всесвітня організація ICANN (Internet Corporation For Assigned Names and Numbers). Цією організацією було розроблено та прийнято єдині правила для всіх користувачів «Інтернет-павутини», а саме «Принципи єдиних правил розгляду спорів про доменні імена» (UDRP) та «Принципи розгляду спорів про однакові доменні імена». Вказані правила є всесвітньо визнаними і містять чіткий порядок дій та санкцій, які можуть бути застосовані в разі порушення правил, починаючи від штрафів та закінчуючи блокуванням доменного імені, проте донедавна вони стосувалися лише до доменів загальної доменної зони, таких як «.COM», «.NET», «.ORG».

Наразі доменну зону та перелік доменів, спори відносно яких можуть бути розглянуті в рамках правил UDRP, було розширено на всі домени, затверджені реєстраторами, акредитованими ICANN, у всіх gTLD (доменів найвищого рівня): «.aero», «.asia», «.biz», «.cat», «.com», «.coop», «.info», «.jobs», «.mobi», «.museum», «.name», «.net», «.org», «.pro», «.tel», «.travel» [8].

Слід зауважити, що згадані вище правила містять визначення цілого ряду понять, зокрема й такого як «реєстратор». Відповідно до правил, реєстратор — це «організація, через яку особою було зареєстровано доменне ім'я» [9]. ICANN має також вичерпний перелік організацій, яким надано повноваження щодо врегулювання спорів, які виникають у сфері використання доменних імен.

В Україні донедавна правила ICANN, які негласно й виконуються користувачами, проте вони не могли бути використані як «джерело права», оскільки не входять до визначеного у

чинному законодавстві переліку (зокрема, згідно зі ст. 4 ГПК). Стосовно організацій, яким надано повноваження щодо врегулювання спорів, які виникають із відносин з приводу використання доменних імен, то такі організації також не мають жодних повноважень для вирішення спорів із доменами «.UA», оскільки вони не відносяться до загальної доменної зони, а тому до них не можуть бути офіційно застосовані «Принципи єдиних правил розгляду спорів про доменні імена» (UDRP). Отже, єдиним способом захисту домену «.UA» є звернення до національних судів. У національних же судах, оскільки правила (UDRP) не відносяться до переліку джерел права, застосовується або стаття 4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», або договір, або правила, яких дотримувалися користувачі. Відповідно до статті 4 згаданого закону «неправомірним є використання імені, комерційного (фірмового) найменування, торговельної марки (знака для товарів і послуг), рекламних матеріалів, оформлення упаковки товарів і періодичних видань, інших позначень без дозволу (згоди) суб'єкта господарювання, який раніше почав використовувати їх або схожі на них позначення у господарській діяльності, що призвело чи може призвести до змішування з діяльністю цього суб'єкта господарювання»; водночас, ця ж стаття містить такий припис: «Використання у фірмовому найменуванні власного імені фізичної особи не визнається неправомірним, якщо до власного імені додається який-небудь відмітний елемент, що виключає змішування з діяльністю іншого суб'єкта господарювання» [10].

Стан справ було докорінно змінено після укладання між реєстратором домену верхнього рівня «.UA» ТОВ «Хостмастерс» та WIPO (Всесвітня організація з захисту прав інтелектуальної власності) договору, на підставі якого в домені «.UA» з'явилася можливість для вирішення доменних спорів із використан-

ням позасудової процедури на основі UDRP (Єдиної політики розв'язання доменних спорів), про що було повідомлено на конференції 7 грудня 2018 року, яка проходила в Києві. На конференції велику заяву зробив представник Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO) Шарлотта Спенсер, яка вказала: «WIPO надає послуги, пов'язані з розв'язанням доменних спорів, 76 доменам верхнього рівня. Щороку ми починаємо роботу в нових країнах. У 2018 році ми розпочали працювати в Грузії і Парагваї. Можливо, в 2019 році ми станемо працювати і в домені .UA». Окрім того представник WIPO зазначила, що «UDRP швидше, ніж розгляд справи в суді: два місяці замість року. Як правило, це до того ж дешевше, ніж розгляд у суді» [11].

Дійсно, приписи «Принципів єдиних правил розгляду спорів про доменні імена» (UDRP) тривалий час є ефективним позасудовим механізмом вирішення суперечок між власниками доменних імен та власниками торговельних марок, які стверджують, що ім'я домену порушує їхній товарний знак. Основною метою цієї позасудової процедури є пропозиція відносно швидкої (2–3 місяці), ефективної та дешевої (для країн Європи та США) альтернативи вирішення таких спорів у судовому порядку. «Принципи єдиних правил розгляду спорів про доменні імена» (далі — Принципи) дають змогу власнику торговельної марки оскаржувати будь-яке доменне ім'я, яке вважається ним таким, що вводить в оману користувачів Інтернету, або є подібним до його знака.

До прийняття Принципів засобами захисту права на доменне ім'я (на основі захисту торговельної марки) виступали укладання мирової угоди, судовий розгляд або арбітраж. Наразі спори щодо права на доменне ім'я можуть бути вирішені відповідно до UDRP, необхідним є лише волевиявлення власника торговельної марки, який має подати скаргу до затвердженого ICANN постачальни-

ка послуг з вирішення спорів про доменні імена [9].

Як засвідчує практика, регулювання захисту права на доменне ім'я Принципами, упровадженими Інтернет-корпорацією з присвоєння імен та номерів (ICANN) 3 січня 2000 року, з часу їх прийняття і донині є досить ефективним. Деякі спеціалісти стверджують, що ефективність Принципів перевищила всі очікування, запропонувавши швидкий метод справедливого вирішення суперечок із доменними іменами за відносно низьку вартість [12].

Однак, попри очевидний успіх, Принципи зазнали суттєвої критики від експертів, зокрема стосовно політики на користь власників торговельних марок («позивачі»), що надає їм несправедливої переваги перед власниками доменних імен («відповідачі»). На думку цих критиків, саме така упередженість дає змогу скаржникам вигравати понад 80 % усіх суперечок щодо доменних імен на підставі Принципів [13].

Окремої критики зазнав сам процес розгляду скарг від «позивачів». Ідеться про те, що фактично неможливо оскаржити рішення або призупинити його дію [13]. Прихильники цієї точки зору наголошують, що в ході судового захисту порушуваних прав рішення першої інстанції завжди може бути оскаржене, натомість рішення комісії «постачальника» (затверджений ICANN постачальник послуг з вирішення спорів) [9] є фактично остаточним, а наслідки такого рішення майже невідворотними. Основною пропозицією в цьому випадку є запровадження апеляційного процесу, який дав би змогу «відповідачу» провести розгляд справи за участю інших членів комісії «постачальника» або встигнути знайти більше доказів з метою обстоювання своєї позиції.

Спосіб позасудового захисту з використання Принципів забезпечує пришвидшену адміністративну процедуру для вирішення спорів щодо доменних імен, які нібито виникають унаслідок неправомірної реєстрації доменних

імен. Процедура за Принципами розпочинається з моменту подання власником торговельної марки скарги до «постачальника послуг з вирішення суперечок», затвердженого ICANN.

Постачальник послуг з вирішення спорів зазвичай обирається скаржником, який також зазвичай оплачує послуги постачальника. За результатами розгляду скарги право на доменне ім'я «позивача» може бути захищене через скасування або передання доменного імені [9]. Проте, відповідно до Принципів, через два дні після того, як реєстратор доменного імені «відповідача» отримав скаргу «позивача» від «постачальника», реєстратор протягом двох днів має заблокувати доменне ім'я, яке є предметом скарги, таке блокування буде тривати протягом усього часу розгляду скарги [9]. Отже, по суті «відповідач», власник доменного імені, фактично позбавляється права користуватися своєю власністю.

Цих принципів притримуються всі реєстратори доменних імен, на яких поширюються Принципи. Відповідно до Принципів власники доменних імен («відповідачі») зобов'язані пройти обов'язкову адміністративну процедуру за участю «постачальника», якщо третя сторона стверджує, що: доменне ім'я заплутано подібне або ідентичне його товарному знаку чи знаку обслуговування; власник не має прав або законних інтересів щодо доменного імені, і доменне ім'я було зареєстровано та використовується недобросовісно [14].

Скаржник зобов'язаний довести наявність кожного з цих елементів, щоб ініціювати адміністративну процедуру та за її результатами отримати «переваги» (беззаперечні докази) при розгляді скарги. «Відповідачі» — власники доменних імен, можуть захищати свої права та законні інтереси, надавши докази будь-чого серед такого: продемонструвати прямий зв'язок між доменним іменем та діяльністю, яку провадить «відповідач»; загальновідомий факт того, що «відповідач» відомий під іменем домену, навіть якщо в нього

відсутні права на торговельну марку чи службовий знак; або «відповідач» має довести законне некомерційне або добросовісне використання доменного імені, без наміру комерційної вигоди, або без мети неправдивого відволікання споживачів або запламування торговельної марки або знака обслуговування скаржника [14].

Запуск процедури розгляду скарги за правилами UDRP не заважає жодній зі сторін звернутися з позовом до суду для вирішення спору в суді загальної юрисдикції до, під час або після розгляду скарги. UDRP визначає суд, до якого можна подати позов, як суд, юрисдикція якого розповсюджується на юридичне місцезнаходження головного офісу реєстратора, або за якою проживає власник доменного імені, відповідно до даних реєстрації доменного імені в базі даних Whois [14]. Якщо комісія постачальника, утворена за правилами UDRP («комісія»), наказує передати або скасувати доменне ім'я, власнику надається десять робочих днів для надання офіційної документації із зазначенням, що він подав позов до суду проти скаржника («позивача»). Якщо позов не буде подано протягом десяти днів, рішення буде виконано. Якщо документація позову буде отримана протягом десятиденного періоду, подальші дії не будуть вживатися, поки: не будуть представлені задовільні докази рішення суду; скаргу буде відхилено або відкликано; або суд відхиляє позов, або наказує власникові припинити використання доменного імені [14].

Отже, головна критика вирішення спорів за допомогою Принципів UDRP — це тези стосовно того, що поточна політика надає власникам торговельних марок несправедливу перевагу перед власниками доменних імен. Проте, на нашу думку, ця критика є безпідставною, оскільки Принципами передбачено, що у випадку, якщо сторони скарги обирають для процедури комісію у складі одного члена, то він

призначається постачальником послуг з вирішення спорів; якщо у складі трьох, то по одному члену комісії призначають сторони і одного призначає сам постачальник.

Відтак, наявність апеляційної процедури, на нашу думку, є обов'язковою для забезпечення неупередженості та справедливості рішення, яке буде прийняте за результатами розгляду скарги. Окрім того, застосування апеляційної процедури забезпечить створення стійкого прецеденту відносно подальшого вирішення доменних спорів в Україні.

Якщо ж від «відповідача» не надходить відповіді на отриману від «постачальника» скаргу, процедура розгляду такої скарги за правилами UDRP фактично продовжується без участі «відповідача». Процедура розгляду за правилами UDRP продовжується до прийняття рішення, і комісії постачальника дозволено ухвалювати рішення без отримання відповіді від «відповідача», фактично без його участі [9]. Зважаючи на те що «відповідачі» не знають про розгляд скарги відносно них, у 50–60 % усіх процесів із розгляду скарг знаходить своє відображення той факт, що «позивач» виявляється переможцем у понад 80 % суперечок з приводу захисту права на доменне ім'я. Тому, на жаль, оскільки «відповідачі» не надають відповіді та не беруть участі у приблизно половині процесів з розгляду скарг, формувати конкретні висновки щодо ефективності вирішення спорів про доменні імена за правилами UDRP неможливо.

Окрім того, згідно з чинними процедурами UDRP єдиною альтернативою, яка дає надію стороні виграти в процесі UDRP, є подання позову проти «позивача» (скаржника) до суду про скасування рішення комісії. Після прийняття комісією рішення сторона, яка програла, має лише десять робочих днів для подання позову до суду «загальної юрисдикції», інакше рішення комісії буде виконано [14]. Незважаючи на те що це єдиний спосіб скасування рішен-

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

ня комісії UDRP, досі в суді було оскаржено відносно мало рішень UDRP, і не через абсолютну їх справедливість, а через те що майже неможливо за десять календарних днів підготувати позов та звернутися з ним до суду. Зауважимо, що оскаржувані рішення дали неоднозначні результати.

Отже, на нашу думку, перешкодою звернення до суду є обмежена кількість часу, протягом якого сторона, яка програла, повинна подати позов, а також невизначеність судів щодо того, як ці справи повинні розглядатися, а тому діяльність судів як середовища для оскарження рішень UDRP є неефективною. Відтак, створення засобів для оскарження рішень колегії UDRP без подання позову полегшить оскарження рішень колегії та зрештою поліпшить якість цих рішень.

Варто вказати, що на сьогодні порівняно небагато судів Сполучених Штатів Америки розглянули, яку роль у американській правовій системі повинні відігравати рішення колегії UDRP [15]. Найбільш гучною судовою справою, що стосується рішення UDRP, була компанія «Weber-Stephen Products Co.» проти «Armitage Hardware and Building Supply, Inc.», у якій окружний суд США для Північного округу Іллінойсу вважав, що ні UDRP, ні її правила не визначають, що суди повинні приймати своє рішення на основі рішення комісії UDRP. Суд відмовився вирішувати справу в межах, запропонованих комісією UDRP, однак визначити точний стандарт, за яким він може переглянути результати розгляду скарги комісією UDRP і на якій підставі буде прийнято рішення, суд не зміг [15]. Зауважимо, що іноді судова практика США є непослідовною.

Слід констатувати, що відсутність юридичного прецеденту, що стосується доменних імен загалом, та прецеденту щодо оскаржень рішень UDRP зокрема, властива не лише Сполученим Штатам. Спори щодо доменних імен залишаються відносно новою концепці-

єю для судових систем більшості країн, які ще не мали жодних суперечок щодо доменних імен у своїх судах. Однак, на відміну від інших проблем із UDRP, внесення змін до чинних правил, швидше за все, не вирішить проблем, пов'язаних із взаємодією рішень UDRP з судовими системами. UDRP дозволяє будь-якій зі сторін подати позов до будь-якого суду загальної юрисдикції. Якщо відсутня повна гармонізація міжнародних законів про торговельні марки, кінцевим результатом цієї політики стануть рішення, які широко варіюються залежно від місця подання позову. Проте, подання позову дозволяється лише протягом десяти днів.

Висновок. Незважаючи на критику позасудового захисту прав на доменне ім'я в межах правил UDRP, ця процедура залишається найкращим механізмом вирішення суперечок щодо права власності на доменні імена. Однак, у нинішніх Принципах існує низка недоліків, які обмежують її ефективність та здатність приймати послідовно справедливі та якісні рішення. Потреба в апеляційному процесі знаходить своє відображення у різних чинниках, перш за все, в необхідності дати стороні-учаснику можливість на неупереджений та справедливий розгляд його звернення. Окрім того, на нашу думку, значно тривалішим повинен бути строк, протягом якого рішення комісії UDRP може бути оскаржене; десять днів — замало для формування та подання позову, принаймні в Україні. Досі залишається незрозумілим також те, у якій синергії відбуватиметься функціонування національних судів та комісій UDRP та чи будуть використовувати національні суди при розгляді аналогічних спорів практику комісій UDRP. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Реєстратор доменних імен. Вікіпедія.
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Реєстратор_доменних_імен.
  2. Кіберсквоттинг. Вікіпедія.
URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Кіберсквоттинг>.
  3. Тайпсквоттинг. Вікіпедія.
URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Тайпсквоттинг>.
  4. Про авторські та суміжні права : Закон України від 23.12.93 № 3793-XII, у редакції Закону від 11.07.2001 № 2627-III, із змінами.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
  5. Про затвердження порядку підключення до глобальних мереж передачі даних : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2002 р. № 522.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522-2002-%D0%BF#Text>.
  6. Про телекомунікації ; Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV, із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text>.
  7. Правила реєстрації і користування доменними іменами в домені .УКР.
URL: [https:// http://uanic.net/pravila-registracii-i-polzovaniya-domennymi-imenami-v-domene-ukr/](https://http://uanic.net/pravila-registracii-i-polzovaniya-domennymi-imenami-v-domene-ukr/).
  8. Правила розгляду спорів про доменні імена.
URL: <https://www.icann.org/resources/pages/dndr-2012-02-25-ru>.
  9. Принципи єдиних правил розгляду спорів про доменні імена (UDRP).
URL: <https://www.icann.org/resources/pages/udrp-rules-2015-03-12-ru>.
  10. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.96 р. № 236/96-ВР, із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
  11. Досудове вирішення спорів та інші анонси на конференції UADOM — 2018.
URL: <https://uadom.ictld.ua>.
  12. Michael Geist, *The UDRP-Fundamentally Fair, but Far from Perfect*.
URL: <https://www.auda.org.au/pdf/fairupdate.pdf>.
  13. Michael Geist, *An Examination of the Allegations of Systematic Unfairness in the ICANN UDRP*. URL: <http://aixl.uottawa.ca/-geist/geistudrp.pdf>.
  14. Принцип розгляду спорів про однакові доменні імена.
URL: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-ru>.
  15. Weber-Stephen Products Co. v. Armitage Hardware and Bldg. Supply, Inc.
URL: <https://h2o.law.harvard.edu/cases/4520>.
-
1. Reiestrator domennykh imen. Vikipediia.
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Reiestrator_domennykh_imen.
  2. Kiberskvotynh. Vikipediia.
URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Kiberskvotynh>.
  3. Taipskvottynh. Vykypediya.
URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Таипсквоттинг>.
  4. Pro avtorski ta sumizhni prava : Zakon Ukrainy vid 23.12.93 № 3793-XII, u redaktsii Zakonu vid 11.07.2001 № 2627-III, iz zminamy.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
  5. Pro zatverdzhennia poriadku pidkliuchennia do hlobalnykh merezh peredachi danykh : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 12 kvitnia 2002 r. № 522.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522-2002-%D0%BF#Text>.
  6. Pro telekomunikatsii ; Zakon Ukrainy vid 18.11.2003 r. № 1280-IV, iz zminamy.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text>.
  7. Pravyla reiestratsii i korystuvannia domennymy imenamy v domeni .UKR.
URL: [https:// http://uanic.net/pravila-registracii-i-polzovaniya-domennymi-imenami-v-domene-ukr/](https://http://uanic.net/pravila-registracii-i-polzovaniya-domennymi-imenami-v-domene-ukr/).

8. *Pravyla rozghliadu sporiv pro domenni imena.*
URL: <https://www.icann.org/resources/pages/dndr-2012-02-25-ru>.
9. *Pryntsypy yedynykh pravyl rozghliadu sporiv pro domenni imena (UDRP).*
URL: <https://www.icann.org/resources/pages/udrp-rules-2015-03-12-ru>.
10. *Pro zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentzii : Zakon Ukrainy vid 07.06.96 r. № 236/96-VR, iz zminamy.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
11. *Dosudove vyrishennia sporiv ta inshi anonsy na konferentsii UADOM — 2018.*
URL: <https://uadom.cctld.ua>.
12. *Michael Geist, The UDRP-Fundamentally Fair, but Far from Perfect.*
URL: <https://www.auda.org.au/pdf/fairupdate.pdf>.
13. *Michael Geist, An Examination of the Allegations of Systematic Unfairness in the ICANN UDRP.* URL: <http://aixl.uottawa.ca/-geist/geistudrp.pdf>.
14. *Pryntsyp rozghliadu sporiv pro odnakovi domenni imena.*
URL: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-ru>.
15. *Weber-Stephen Products Co. v. Armitage Hardware and Bldg. Supply, Inc.*
URL: <https://h2o.law.harvard.edu/cases/4520>.

Надійшла до редакції 20.05.2020 року

Коваленко Я. Внесудебные средства защиты прав на доменное имя. Проводится анализ регулирования защиты прав на доменное имя исходя из предписаний «Принципов рассмотрения споров об одинаковых доменных именах» и «Принципов единых правил рассмотрения споров о доменных именах» (UDRP), принятых ICANN. Исследуется соотношение внесудебной защиты права на доменное имя с помощью упомянутых выше актов и судебной защиты доменного имени. Сделана попытка выделить преимущества и недостатки внесудебной процедуры разрешения споров о доменных именах и предложены возможные пути совершенствования такой системы.

Ключевые слова: доменное имя, UDRP, ICANN, регистрант, поставщик, истец, ответчик

Kovalenko Y. Extrajudicial remedies for the right to a domain name. Today, each member of the business industry in one way or another presents his company, his product or services he provides on the World Wide Web. The main purpose of the company in the internet is to create and use its own website to provide information about their product and to find a potential buyer, as well as demonstrate their advantages and how they differ from their competitors. The main purpose of registering a specific «domain name» is to create favorable (convenient) conditions for the buyer who wanted to get acquainted with the company or its range. After all, if a domain name is associatively similar to the name of an individual company, then it will be much easier for the buyer to find the website of such a company than through a search using search engines.

Business representatives do not always succeed, especially if the name (trademark, brand) of the company is widely known, or if such a company has become a «victim» of unfair competition. This creates controversy over which parties are interested in resolving as quickly and cheaply as possible.

This is greatly facilitated by the work of the World Intellectual Property Organization and a number of documents, among which the leading are «Principles for Dispute Resolution on Identical Domain Names» and «Principles of Uniform Rules for Dispute Resolution on Domain Names» (UDRP), adopted by ICANN. However, their analysis,

as well as the analysis of law enforcement practice, allow us to speak not only about the effectiveness, but also about certain shortcomings of the proposed ICANN procedure for resolving disputes over domain names, which entail ambiguous dispute resolution practices.

The analysis of the regulation of protection of rights to the domain name is carried out with the prescriptions of the «Principles for the resolution of disputes about the same domain names» and the «Uniform Domain Name Dispute Resolution Rules» (UDRP) adopted by ICANN. An attempt is made to highlight the advantages and disadvantages of an out-of-court procedure for resolving disputes over domain names and suggested possible ways to improve such a system in Ukraine.

Keywords: domain name, UDRP, ICANN, registrant, provider, claimant, respondent